

Največji slovenski dnevnik
v Zdrženih državah

Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in the United States.
Issued every day except Sundays and legal holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: CORTLANDT 2876.

NO. 287. — ŠTEV. 287.

NEW YORK, FRIDAY, DECEMBER 9, 1922 — PETEK, 8. DECEMBRA, 1922.

VOLUME XXX. — LETNIK XXX.

NENCIJA PREDLAGA ZLATO POSOJILO

Dohodek tega zlatega notranjega posojila namerava porabiti za reparacijo in stabilizacijo svoje valute. — Načrti za dvignjenje takega posojila še niso objavljeni. — Koliko zmore Nemčija?

Berlin, Nemčija, 7. decembra. — Soglasno z nekim poročilom, ki je prišlo krožiti tukaj, bo predlagala nemška vlada reparacijski komisiji notranje zlato posojilo, kojega denar bo porabljen za stabilizacijo in plačevanje reparacije v gotovini.

Vlada namerava obvestiti reparacijsko komisijo o svojem načrtu dosti pravočasno, da bo mogla komisija predložiti predložiteljno konferenci, ki se bo vršila v Londonu in kateri bodo prisostvovali zavezniki voditelji.

Poslanec na reparacijsko komisijo bodo spremljali predlogi stavljeni v sporočilu na komisijo dne 13. novembra, — soglasno z informacijami, katere so dobili državnozborski voditelji.

Iz zanesljivih virov se je izvedelo, da bo označil kancelar Cuno notranje zlato posojilo kot bistveno točko svojega reparacijskega programa. Polovica denarja, izvirajočega iz tega vira, naj bi bila posvečena stabilizaciji ali ustavljenju, druga polovica pa reparaciji. Trdi se, da je dobil kancelar zagotovila sodelovanja industrijalnih, finančnih, trgovskih, parobrodskih in poljedelskih interesov.

Kot se je izvedelo, bo reparacijska komisija zametila posojilo na temelju istih določb, vsebovanih v prejšnji poslanici vlade. Ničesar pa se ni objavilo glede svote, katero naj bi se dvignilo ali glede načina, kako se hoče dvigniti to posojilo. Državnozborski voditelji pa so mnenja, da bo vlada označila v svojem sporočilu, katero bo poslala v Pariz še pred koncem tedna, svoto med dvajset in trideset tisoč milijonov zlatih mark poleg plačil, katere je že izvršila, kot največjo skupno svoto, katero more plačati Nemčija v obliki odškodnine.

Dr. Bergman, posebni vodni svetovalec glede vojne odškodnine, je dospel včeraj semkaj iz Pariza ter se posvetoval s kancelarjem. Glasi se, da bo dobil naročilo, naj gre v petek v London, da se vdeleži konferenci.

"GEORGE WASHINGTON" NI DOSTI POŠKODOVAN.
London, Anglija, 7. decembra. Ameriški parnik George Washington je bil v pretekli noči poškodovan v skladu z nekim angleškim parnikom v bližini Doverja, a je lahko vozil naprej s svojo lastno paro.

Parnik je na poti iz Plymoutha proti Bremeu.

gleškim parnikom v bližini Doverja, a je lahko vozil naprej s svojo lastno paro.

Parnik je na poti iz Plymoutha proti Bremeu.

DENARNA IZPLAČILA V JUGOSLAVIJI, ITALIJI IN ZASEDENEM OZEMLJU

se potom naše banke izvršujejo samseljivo, hitro in po nizkih cenah.

Včeraj se bile naše cene sledeče:

Jugoslavija:
Rasplošila na sadnje polte in isplačuje "Kr. poštni čekovni urad in "Jadranska banka" v Ljubljani, Zagrebu, Beogradu, Kranju, Celju, Mariboru, Dubrovniku, Splitu, Sarajevu ali drugod, kjer je paš na hitro isplačilo našugodnega.

300 kron . . . \$ 1.30	1,000 kron . . . \$ 4.00
400 kron . . . \$ 1.75	5,000 kron . . . \$19.50
500 kron . . . \$ 2.15	10,000 kron . . . \$38.00

Italija in zasedeno ozemlje:
Rasplošila na sadnje polte in isplačuje "Jadranska banka" v Trstu, Opatici in Zadru.

50 lir . . . \$ 3.00	500 lir . . . \$26.50
100 lir . . . \$ 5.70	1000 lir . . . \$52.00
300 lir . . . \$16.20	

Za polkila, ki precega mesek dvajsetisoč kron ali pa dvatisoč lir dovoljujejo po možnosti še poseben popust.

Vrednost kronam, dinarjem in liram sedaj ni stalna, menja se večkrat in nepričakovano; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnaprej. Računamo po ceni onega dne, ko nam dospe poslani denar v roka.

Glede isplačil v ameriških dolarjih glejte poseben oglas v tem listu.

Denar nam je poslali najbolje po Domestic Money Order ali pa New York Bank Draft.

FRANK SAKSER STATE BANK
83 Cortlandt Street New York, N. Y.
Glavno zastopništvo Jadranske Banke.

(Advertisement)

IZGNANCI ČASTE

NIKOLAJA LENINA

Sibirska vas ga je izvolila častnim predsednikom krajevnega sovjeta. — Praznujejo tudin njegov rojstni dan.

Moskva, Rusija, 7. decembra. Nikaka bajka ni, da se je Leninu popolnoma vrnilo zdravje, kajti vsaki dan je zaposlen v Kremlju. Novica o njegovem polnem ozdravljenju je prinesla diktatorju čestitke od povsem nepričakovanih strani.

Bolj kot vsako drugo sporočilo pa je gnilo Lenina ono, kateri je dobil iz vasi Sušinskoje, Minusinsk Ujezd, v guberniji Jenisej, Sibirija, ki je soglasno izvolila Lenina častnim predsednikom krajevnega sovjeta ter razventega tudi imenovala po njem otroško zavetišče. Cela vas je tudi na slovesen način praznovala rojstni dan diktatorja.

Edina zveza, ki obstaja med predsednikom Leninom ter to zelo oddaljeno majhno sibirsko vasjo, je ta, da je bil Vladimir Iljič Uljanov poslan leta 1897 v Sušinskoje kot politični izgnanec.

Zarubin, Cirijanov in Abramov, trije vaščani, se zelo dobro spominjajo Lenina ter pripovedujejo nepristane stvari o njem. Bodoči načelnik boljševiške republike je opravljal v tej vasi težko literarno delo, čeprav so se mu stavljale na pot velike težkoče. Kadar se je pečal z ekonomijo ter marksističnimi problemi, je imel ponavadi krog sebe svoje tovariše, a v Sušinskoje je bil edini politični izgnanec in prepovedano mu je bilo iti v sosednji vas, kjer so živeli nadaljni politični jetniki. Po preteku enega leta ter vspricu dejstva, da ni Lenin med tem časom nikdar skušal pobegniti, pa mu je bilo dovoljeno pridružiti se svojim tovarišem v sosednji vasi in Abramov in Cirijanov sta mu pomagala, odnesti tjakaj njegovo bomo lastnino.

V splošnem so bili odnošaji med krajevnimi kmeti ter političnimi izgnanci sovražni, a Vladimir Iljič je bil priljubljen v vasi, ker je branil interese vaščanov. Če je bilo treba pritožiti se pr oblastih radi te ali one stvari, sli vaščani k Leninu, ki jim je vedno sestavil pritožbe ter jim svetoval, kaj naj store. Vsako zadevo je z zanimanjem zasledoval do konca.

Zarubin, ki je imel v vasi majhno mlekarstvo, se je seznanil z Leninom, ker je slednji par prihajal v prodajalno, da pije tam mleko. Včasih, kadar je bil Zarubin odpoklican, je pustil Lenina v prodajalni, da streže odjemalcem. Ob drugih prilikah se je razgovarjal z Leninom o političnih stvareh, a Lenin je bil zelo previden.

— Jaz sem mož usode, — je rekel pogosto. Pozneje je pojasnil, da misli s tem, da bo njegovo življensko delo političnega značaja.

Policija je trikrat zaprla Zarubina, ker je bil takš intimen znanec Lenina.

V vasi Sušinskoje se je Lenin tudi oženil in njegova nevesta, Krupskaja, je bila tudi politična jetnica. Mlekar Zarubin je bil drug in Lenin ter njegova žena sta preživela medene tedne v vasi.

Kmeta Abramov in Cirijanov sta bila lastnika koč, v kateri je živel Lenin in oba sta ga spremljala na lovsko izlete, ki so tvorili edino razvedrilo izgnancev.

— Vse, kar nama je tovariš Lenin napovedoval vnaprej, — sta izjavila, — se je sedaj uresničilo.

ŠANTUNG POGODBA

KONČNO ODOBRENA

Kitajska se je obvezala, da bo plačala Japonski svoto šest in petdeset milijonov jenov.

Peking, Kitajska, 7. decembra. Kitajska in Japonska sta zaključili uravnavo Santung spora na temelju pogojev, katere je stavila in določila konferenca v Washingtonu.

Kitajska se je obvezala plačati Japonski štirideset milijonov jenov za Santung železnico. Plačilo bo izvršeno v petnajstih letih potom obvezne kitajske zakladnice, ki bodo nosile šestodstotne obresti.

Poleg tega bo plačala Kitajska Japonski šestnajst milijonov jenov za vso javno lastnino v Kiaučau okraju.

Civilna in vojaška administracija bo izročena Kitajski dne 10. decembra, dočim bo izročena Santung železnica kitajskim oblastim dne 1. januarja.

Kitajska je vsled direktne posledice konference v Washingtonu zopet dobila v svoje roke kontrolo nad ozemljem, katero je izgubila, ko se ga je polastila Nemčija leta 1898.

Vang-Cen-Ting, načelnik kitajske Santung komisije, bo danes odpotoval v Tsingtao, da prevzame kontrolo onega pristanišča v imenu Kitajske. Poročila iz Tsingtao, ki so dospela semkaj, izjavljajo, da je Santung provinca polna banditov, ki so pripravljene navaliti na Kiaučau okraj, kakorhitro ga bodo Japonci izpraznili. Trgovalci v pristaniškem mestu so baje zabarikadirali svoje prodajalne iz strahu pred plenjenjem.

Tukajšnje japonsko poslanstvo je objavilo, da bodo izkreane čete dveh japonskih rušilev, ki sta sedaj v pristanišču Kiaučau v slučaju, da bi bila življenja in lastnina 20,000 Japoncev ogrožena po izpraznjenju. Kitajski zunanji urad pa je rekel, da bo uporabil vsa sredstva, ki so mu na razpolago, da prepreči izbruh banditstva tekom zime.

PROCES RADI BECKER UMO-RA ŠE PRED NOVIM LETOM.

New York, 7. decembra. — Razvoji v zadevi umora Mrs. Jennie Becker, koje truplo so našli na nekem stavbišču na 149. cesti in Southern Boulevardu, so se zavrsili kot znano udar na udar ter bodo zaključeni v procesu proti Beckerju in Norkinu, katerega se imenuje kot morilec ženske. Državno pravdnikstvo je objavilo, da bosta oba aretirana procesirana še pred Novim letom.

Medtem pa iščejo še vedno neko Fannie Bloom, ki je izginila, ko je bila v službi Norkina. Tam so jo tudi zadnjikrat videli. V zvezi s tem pa je treba reči, da je že pogostokrat preje izginila za dalj časa.

DRAGO IZVEDENJE PROHIBICIJE.

Washington, D. C., 7. dec. — Prohibicijski komisar Haynes zahteva devet milijonov dolarjev za izvedenje prohibicije in Volsteadove postave ter pravi, da bo takata svota potrebna še nadaljnih šest let. (Po poteku tega časa pa bo seveda cela Amerika suha, in prohibicijski urad bo odpravljen, ker bo postal nepotreben. Ali ste že kdaj videli tak optimizem?)

VELIK NASPROTNIK ŽENSK.

Slika nam kaže znanega ameriškega inženirja A. B. See. Pred kratkim je prišla k njemu deputacija in ga prosila, naj prispeva nekaj denarja za zgradbo velike dekliske šole. Mr. See ni dal nobenega centa. Pa ne samo to. Naslednjega dne je objavil v listih oster napad na višje šole za ženske, češ, da se v njih dekleta ne izobražujejo v znanostih, pač pa le v koketiranju in raznih modnih neumnostih. Rekel je, da bi dal, če bi bilo po njegovem, požgati vse ženske šole. Umevno je, da je njegov napad povzročil pri dekletih veliko razburjenje.

KEMALISTI NE VEDO, NE KAM, NE KOD

Turki so pričeli omahovati med rusko in zavezniško podporo. — Eno ali drugo stran si morajo izbrati kot zaveznika. — Nesoglasje med Anglijo in Rusijo glede dardanelskega vprašanja. Črno morje Rusko jezero.

Lausanne, Švica, 7. decembra. — Turški delegati na konferenci glede Bliznjega izтока so stali danes pred resnim in težavnim problemom, če naj se pri formuliranju svojega načrta za kontrolo Dardanel združijo z Rusijo ali pa z zavezniškimi silami ter Združenimi državami. Predlogi Turčije za rešitev vprašanja ožin bodo objavljeni jutri v hotelu du Chateau.

Ismid paša in njegovi tovariši so se morali pri formuliranju svojih načrtov ozirati na ostre difference v mnenju med Anglijo in Rusijo v razpravi glede dardanelskega vprašanja. Če bi prešla Turčija na eni strani v angleško taborišče, se mora bati razkačene ruske armade na svoji iztočni meji. Če bi pa prešla na rusko stran ter zahtevala popolno kontrolo ožin, se mora bati angleške mornarice v ožinah.

Turki so dosedaj izjavljali, da se zavzemajo za načrt Čičerina. To stališče so zavzeli še predno so čuli za rešitev, katero so ponudili zavezniki. Na Ismid pašo in njegove tovariše je napravil velik utis načrt, katerega je predložil včeraj lord Curzon v imenu zaveznikov in ki je bil odobren v splošnem potom ugotovila stališča, katero so zavzele Združene države.

Turčija je vedno našla dosti protekcije. Izigravala je eno evropsko deželo proti drugi v svojo veliko korist zopet in zopet in vsled tega se tudi sedaj obnavlja izročiti celo svojo usodo Rusiji, dočim se ostala Evropa podpirala od Združenih držav, upira slehernemu naporu, da se izpremeni Črno morje v rusko jezero.

Ko razmišlja Turčija o ruskem načrtu, ima v mislih tudi svoj lastni žep. Če sprejme predlog Čičerina, bo prisiljena izdati velike svote za brodogradnjo in utrdbne in ker nima nobenega denarja, bi rajše videla, da bi kdo drugi mesto nje nosil stroške opravljanja policijske službe v Dardanelah.

POBEGLE MORILKE

NISO ŠE NAŠLI

Posa ob meji bo iskala pobeglo morilko v zabavalšču Tia Juana v Mehiki. — Oblasti so zaslišale "zlatozobega" Johnsona, športsmana v Mehiki.

Los Angeles, Cal., 7. dec. — Dem Ed. T. Johnsona, ki nosi priimek "zlatozobi" in ki je upravitelj nekega resorta v Tia Juana, v Lower Californiji, Mehika, je bil danes cilj pose, kateri je načeloval šerif Treager. Posa je odšla iz Los Angelesa včeraj zvečer, da najde Mrs. Klara Phillips, morilko s kladivom, ki je pobegnila v torek zjutraj iz ječe, v kateri se je nahajala radi umora svoje domnevane rivalke, Mrs. Alberta Meadows.

Johnson je baje sklenil prijateljstvo z Mrs. Phillips, ko je bil tekom preteklega poletja v okraj. Zaprli so ga včeraj zvečer ter ga bodo obdržali v ječi, dokler ne bo preiskava končana.

Šest žag so našli v posesti nekega McNabba, jetnika v okrajni jetnišnici, kot javlja ječar, Mark Bailey. Žage so našli tekom preiskavanja celo jetnišnice, ki je sledilo begu Mrs. Phillips v torek zjutraj, ko je prišlo ječarju na uho sporočilo, da je sklenilo večje število jetnikov, da bodo pobegnili iz ječe.

Iskanje Mrs. Phillips se je tako razširilo, da je obseglo skoro celo zapadno stran Združenih držav ter prodrlo celo v notranjost Mehike.

Urad šerifa je objavil zgodaj danes, da je dobil brzojavko od šerifa Pinrocka iz Ogdena, Utah. V tej brzojavki pravi, da je pozitivno prepričan, da je bila Mrs. Phillips na nekem vlakcu, ki je vozil skozi mesto krog polnoči.

Ta vlak in neki drugi sta bila preiskana v Laramie, Wyo., a nikogar niso našli, ki bi odgovarjali popisu Mrs. Phillips.

Iz drugih virov se je sporočilo, da sta Mrs. Phillips in neki plavalas prijatelj stopila na vlak v Long Beach, Cal. in da sta ostala tekom celega potovanja v svojem prostoru. Tudi se glasi, da sta vzela tiket do Baltimore, Md.

V nekem priporočilu iz Omaha se glasi, da domnevajo policisti, da so videli Mrs. Phillips na nekem vlakcu, ki je vozil proti Chicagu, vendar pa se glasi, da je to nemogoče radi razdalje od Californije, razven če je pobegnila z aeroplanom.

ANDREJ JE DOSPEL V BRINDISI.

Brindisi, Italija, 6. decembra. Grški princ Andrej, ki je bil za vedno izgnan iz Grške vsled pravoreka grškega revolucionarnega tribunala, ker se ni pokoril poveljem, katere je dobil od glavnega stana, ko je poveljeval grški diviziji v Mali Aziji, je dospel v tukajšnje pristanišče v spremstvu princesine Alice, njegove žene in ostale družine.

Izgnani princ je dospel na krovu angleške križarke Calypso.

SPOJITEV VSEH VELEKLAVNIC.

Washington, D. C., 7. dec. — Napredni senatorji so prodrli s svojim sklepom, soglasno s katerim mora dati poljedelski departament pojasnila glede nameravane spojitve vseh veleklavnice.

BOJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA" NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH

"GLAS NARODA"

(SLOVENIAN DAILY)

Owned and Published by
Slovenic Publishing Company
(A Corporation)

FRANK SAKSER, President LOUIS BENEDIK, Treasurer

Place of Business of the Corporation and Addresses of Above Officers:
82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.**"GLAS NARODA"**
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Za celo leto velja list za Ameriko	Za New York za celo leto	\$7.00
in Canada	za pol leta	\$3.50
Za pol leta	Za inozemstvo za celo leto	\$7.00
Za četrt leta	za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenjsi nedelji in praznikov.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne prištevajo. Denar naj se blagoviti pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejane bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnik.

"GLAS NARODA"
82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York, N. Y.

Telephone: Cortlandt 2876

BODOČNOST JUGOSLAVIJE

Neki Wilkenson je priobčil v newyorškem "Times" članek, tikajoč se Jugoslavije ter razmer, ki prevladujejo tam.

Opis je skrajno simpatičen ter razveseljiv za vsakega Jugoslavana, ki sicer živi in deluje v Ameriki, ki pa ni še izgubil ljubezni do majke-domovine, v kateri je preživel svoja mladostna leta. (Opis bo objavljen v božični številki našega lista.)

Poročilo je pisano z izključno biznes-stališča, čeprav je v gotovih ozirih preveč idealistično, kajti ameriški poročevalci — in naj ga je poslal na lice mesta ta ali oni, — ni v prvi vrsti razumel jezika ali jezika ter nam slika svoje vtise, — to, kar je videl in to, kar je slišal iz ust merodajnih ljudi.

Na taki podlagi seveda ni mogoče ustvariti si povsem nepristransko in prilično pravilno mnenje o razmerah, ki vladajo v deželi.

Gotova stvar pa je, da je zapazil Wilkinson možnosti, razvojne možnosti, katere nudi nova jugoslovanska država.

Omenja predvsem naravne zaklade dežele, ki komaj čakajo za razvoj. V poljedelskem, rudarskem in gozdarskem oziru je Jugoslavija dežela, s katero se ne more primerjati razven Rusije nobena evropska dežela, če vzamemo v poštev obseg, katerega zavzema.

Prav posebno občuduje Amerikane bogastvo, ki je vsebovano v gozdovih ter pravi, da znaša potencialna vrednost lesa v deviških gozdovih Jugoslavije več tisoč milijonov dolarjev, da obsega osemnajst milijonov kvadratnih akrov gozdov v primeri s štirimi milijoni akri Pennsylvanije, ki je le enkrat tako majhna glede obsega kot Jugoslavija.

Francoski in angleški izvedenci so dognali, da počivajo v zemlji Jugoslavije neizmerno bogastva, obstoječa iz rud. Treba jih je le razviti in spraviti na svetovni trg in bodočnost države bo zagotovljena.

Wilkenson omenja tudi pohvalno demokratičnost, ki vlada v Jugoslaviji, a v tem oziru se je zmotil, kajti v Jugoslaviji ni prave demokratičnosti, razven v Srbiji. V prejšnjih avstrijskih provincih, ki so sedaj združene s Srbijo v Jugoslovansko državo, še vedno vlada škricarija, oni smešni izrodek birokratizma, ter napihljenosti, zaljubljenosti v samega sebe in svojo veliko odvažnost.

Tudi literatje, ki hočejo biti demokrati, kažejo svojo demokratičnost le s tem, da nosijo dolge lase, pošvedrane čevlje ter umazane srajce in da izdajajo ves svoj zaslužek za čevič mesto za obleko in obutev.

Tega Wilkenson seveda ni videl, kajti imel je opravka le z ekscelencami, ne pa z navadnim narodom.

Dosti je vzpodbudljivega in tolažilnega v njegovem poročilu, a verna slika Jugoslavije njegovo poročilo še dano ni, in tudi ne more biti, dokler ne bo izginila ona provincialna omejenost, ona zaljubljenost v samega sebe in svojo malenkostno osebnico.

Dopis.

Lawrence, Pa.

Že je minilo nekaj mesecev, kar sem se zadnjikrat oglašil v tem listu. Takrat sem bil farmar v East Worcester, N. Y. a danes sem zopet v krtovem kraljestvu, ker rujem za črnim demantom globoko pod zemljo. 'Avanziral' sem kot žena tistega moža v našem kraju, ki se je rad pohvalil da je njegova žena včasih od be-račev moko kupovala, "zda" si je pa toliko opomogla, da je gre sama prosit in beračit". Lep na-predek! Mislim, da kar nas je slovenskih trpinov, da skoraj vsakdo rad čita povesti, dopise in razne farmerske oglašje, kako so farne po nizki ceni, v lepem kraju, nobena ni seveda dalje ka-kor pet minut od mesta, lepe ce-ste, raste vse, kar si človek pože-li, pa magari da je kraj na Gav-rizankarju, povsod je treba le ljudi, da bi držali usta naširoko odprta ter uživali dobrote far-marskega paradisa.

Nisem ravno tak naivnež, da bi kar tako v vse take dobrote verjel, a rečem pa, da mi je mati narava vcepila neko posebno žle-zo v moj obilni nos, da ga moram vtakniti v vsak kolomaz, druga-če ni miru. Z upanjem, da se ot-resem delodajalčevih peta, sem šel letošnjo spomlad na farmo, a po kratkem času sem spoznal, da sem prišel izpod pete pod pravo kapitalistično sedalo. Ni moj na-men, da bi ograjal farmersko ži-vljenje vsem, kateri sanjajo o farmah ter o blaženi farmerski svobodi, ker o tem sem vedno tu-di jaz najraje sanjal, rad bi pa povedal, da se je moglo pridelati tako množino hrane, ki jo pe-rabi mesto v enem samem dnevu. Vsak se mora čuditi, da sploh more stvar obstojati kot je.

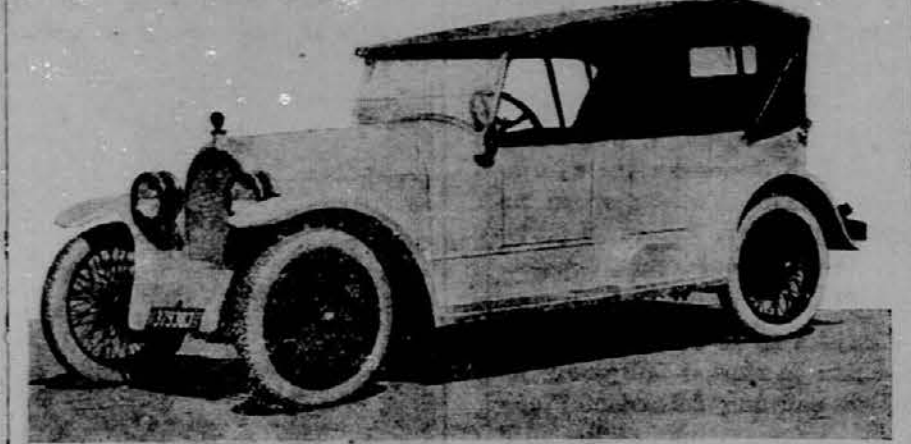
Farmer tako blizu največjega mesta, pa mora dati svoje pridel-ke za ceno, ki ni niti dovolj veli-ka, da bi mu plačala popravno pol-jedelskega orodja. Koliko pa mo-raje ljudje v New Yorku plačati za hrano, že vedo sami, če se jaz vtikam vmes ali ne. Jaz sem pro-dal krompir po 35 centov bušelj, ki tehta 60 funtov, v New Yorku morda Bog da, da ga dobe en funt za 35 centov. Za jabolka so obetali veliko ceno, 30 centov za 100 funtov, pa usmiljena narava ki vedno tako s farmerjem drži, je poslala že 15. oktobra tako hud mráz, burjo in sneg, da so k-sreči vsa na drevu zmrazilna. — Mleko je plačala Sheffield Farm Co. Inc. po \$2.10 za 100 funtov, seveda, kar je več maščobe v njem, je šlo za nekaj funtov viš-je. Glava me boli, če premišlju-jem o dolarotah tega sveta. Še ne-

Mnogoobetajoče slovensko podjetje.

Te dni se je oglašil v našem uredništvu Mr. L. Vremšak, pred-sednik Adria Motor Car Corpo-ration, Batavia, N. Y. Dospel je s svojo karo "Adria 6", katere vzorec vidite na sliki. Iz Batavije se je odpravil skozi Pennsylvani-jo v državo Illinois, kjer je ob-iskal Chicago in Joliet, nadalje mesta Indianapolis, Columbus, Dayton, Cleveland, Buffalo in Little Falls. Prevozil je vsega skupaj 4000 milj. in kara je še vedno v najboljšem stanju. Taka je kot nova. Slovenci, ki so se vo-

Illinois. Nekaj podobnega je tudi v Indianapolisu v teku. V krat-kem se bodo ustanovile nove družbe za vsako državo posebej, ki bodo v zvezi z njegovo v Ba-tavia, N. Y.

Mr. Vremšak pravi, da podjet-je dobro napreduje. Pokazal nam je Desd tovarne, na katerih je za kakih \$30.000 dolga. Če se upo-števa ogromno podjetje, katerega je zasnoval Mr. Vremšak, je ta svota malenkostna. Zaenkrat potrebuje toliko kapitala, da bo plačal delavce za prvih par me-

zili žnjo, izjavljajo, da je vožnja v nji nekaj udobnega in krasne-ga. Nov sistem peresja, katerega je iznašel Mr. Vremšak, ji podaja možnosti, katerih nima noben drugi avtomobil.

Mr. Vremšak nam je povedal, da je po naselbinah obiskal rojake ter jih zainteresiral za svo-je podjetje.

V Jolietu so napravili rojaki John Horvat, Frank Ferkola in Joseph Hribar žnjim pogodbo za prodajo teh kar za celo državo

seev.

Nabolše je, da odpotuje iz krajev, kjer se rojaki zanimajo za to podjetje, posebna deputaci-ja v Batavijo. Deputacija naj se-stoji iz izvežanih zastopnikov, ki se bodo na lieu mesta prepi-rali o varnosti investicije.

Če bo šlo vse posreči, bo to edi-no te vrste slovensko podjetje v Ameriki.

Mr. Vremšaku svetujemo pre-vidnost in ustrajnost ter mu žel-no najboljši uspeh.

na dan, ne sicer parna, a je toli-ko močna, da jo mora slišati, če hoče biti kaj dalj časa kmetič. —

Ne rečem kdor ima dosti denar-ja, ko gre na farmo, ne obeti ni-kake težave pod sedalom kapi-talista, dokler je denarja kaj. Drugače pa je z onim, ki ima ko-maj toliko, da more prijeti. — Tudi je resnica, da je vsak pri-četek težak in vztrajnost in po-trežljivost sta dve jako potreb-ni lastnosti, kateri si mora člo-vek pridobiti, če hoče zmagati vse težave, s katerimi je združen vsak začetek. Ako pa ima človek tak nos, kot je zalibog moj, je pa revež, dokler za njim hodi. Izvohal pa sem v času farmo-vanja, da smo komaj 200 milj od največjega mesta na svetu. Tam je do sedem milijonov duš, kar je sicer čisto nedolžno, ker duša ne je in ne pije, pa naj že bo po-tem, kjer hoče. A vrag je, ker i-ma vsaka teh dš tudi telo, telo pa kot privesek duše, hoče jesti in piti in še oblečeno biti. Ni mi tako znano po New Yorku kakor je Zgaga, a toliko pa rečem, ko sem gledal z Wolworth poslopja, najvišjega poslopja na svetu, da nisem mogel nikjer ugledati pro-stranih pašnikov, kjer bi se pasla živina, kolikor je je potrebne tem ljudem za hrano enega dne, tudi nisem videl krompirjevih nasa-dov, ne sadnih vrtov; torej od ne-kod mora to priti, pa magari da iz farm newyorške države ali pa od pacifične obali. Povsod so morale žuljave roke kmeta prid-no gibati, da se je moglo pridelati tako množino hrane, ki jo pe-rabi mesto v enem samem dnevu.

Poslov! Marko Rupnik.

Iz Slovenije.

Odlikovan je bil

na pokrajinski razstavi v Maribo-ru Fran Bratina, strečno kolar-stvo v Ajdovščini, za svojo novo konstrukcijo koles za težke voze-ve, automobile, kanone itd. s prve-oceno in zlato kolajno. Kakor se čuje, se namerava združiti z ob-stoječimi večjimi tovarnami vozov Slovenije z večjo družbo, ki naj se razširi kasneje tudi na izdelovanje karoserij za automobile in letala.

kaj. Kmalu bo Božič. Tedaj bo otroško veselje z božičnim dre-vesom, kateri ga bodo imeli. Ko bom šel drugič na farmo, bom go-jil sama božična drevesca. Tam blizu, kjer sem bil, je prišel ku-pec k sosedu ter kupil veliko množino mladih smrečic in mla-dih jelk ter zelo dobro plačal za-nje. Pomislite, za vsako je dal 1 cent (pa ne starokrajški cent, ki vaga sto funtov), pač pa pravi ameriški, prav tisti ruja- cent, katerih je treba 100 za en dolar! Sto mladih, krasnih smrek za en dolar! Človek bi jokal, ko vidi sekati taka drevesa. Po čem jih boste plačevali po mestih? — Bo li dosti plača enega ali dveh dni za nakup enega drevesca? —

Ker sem zopet tu, pa še par be-sedi o delu. Dela se tri do štiri dni na teden. Delo težko in nevar-no, kar je že sploh stara pesem premogarjev. Naj bo dosti za da-nes, ker se morda kmalu zopet o-glasim.

Grčki princ Andrej bo te dni dospel v London. Next stop — Amerika!

Amerika je z veseljem sprejela v svoje okrilje prismuknjenege ruskega meniha Ilidorja.

In tudi prince Andreja bo spre-jela.

Njegov zagovorik je namreč dokazal, da je možak blazen. Ta kvalifikacija mu bo odprla pot v deželo prostosti.

Moralisti pravijo, da bogastvo ne napravi človeka srečnega. Jaz jim verjamem. Vseeno bi se pa rad prepričal.

Petindvajsetletnico mašinstva

je obhajal v Ljubljani 1. nov. ka-nenik in stolni govornik dr. Miha Opeka, ki je široko Slovenije znan po svojih govorih, izšlih v tisku.

Smrtna kesa.

V Javorju je nenadoma umrl tamkajšnji župnik Fran Indof. Dan pred svojo smrtjo je bil še na dekanijski konferenci v Šmartnem pri Lattiji. Pokojnik je bil rojen v Ljubljani leta 1868., v mašnika je bil posvečen leta 1891.

V Tržiču na Dolenjskem je umrla vdova posestnica Elizabeta Okorn, rojena Vesela, sestra pokoj-nega dekana I. Vesela.

V Plešivici pri Smihelu pri Žu-žemberku je umrla Ivana Pečjak.

Brihtni glavici.

Dva Bošnjaka prodajata v Ljub-ljani gozi in pušane za staro pono-čeno obleko in delata baje prav dobre kupčije.

Peter|Zgaga

Clemenceau je hotel govoriti v senatu, pa mu niso dovolili.

V ameriškem senatu smejo po-navadi le tisti govoriti, ki se za-vzemajo za prohibicijo.

Slovenci so rahločuten narod. Tepli so nas in pljuvali v lice.

In sedaj nas pritiskajo na vsch konceh in krajih.

Mi smo pa tako rahločutni, da se bojimo, da bi našim sovražni-kom razburjenje ne škodovalo.

Najlažja smrt je smrt diploma-ta. Le pomislite, kako majklena dušica se mora v tem slučaju lo-titi od telesa.

Pravica ni slepa. Samo zave-zane oči ima.

Kar je pa nazadnje isto.

Na milijone jih je na svetu, ki vzklikajo:

Človek samo enkrat živi. Hva-la Bogu!

Sedanji časi so histerični časi. Toda ljudje so histerični.

Sedanji časi so kritični časi. Toda ljudje so pod vsako kri-tiko.

Nekaj čednega je sedanji ame-riški salon.

Stopiš notri, pomežikneš nata-karju ter mu rečeš, kozareček do-brega žganja.

Takozvano "dobro" žganje ti zaračuna kot za najboljši impor-tiran francoski konjak.

V resnici je pa čisto navaden munšajn.

Gospoda je nenasitna.

Ene vrste ljudi je pa gospoda izvanredno hitro sita. Namreč lačnih ljudi.

Nič pristnega ni pri "Prole-tarcu".

Niti barva njegovih platnic ne. Biti bi morala živordeča, pa je eikorjasta.

In eikorjasta je tudi njegova vsebina.

Nekje sem čital naslednjo prav-ljico:

Bivši nemški kaiser Viljem je umrl.

Seveda je prikorakal v nebe-sa. Pred božjim tronom je udaril s petami in strumno salutiral.

— Jaz sem Viljem Veliki, — je rekel.

Začuden se je dvignil nebeški oče, salutiral in odvrnil:

— Jaz sem pa Bog Pravični.

In ga je pahnil v petel.

Grški princ Andrej bo te dni dospel v London. Next stop — Amerika!

Amerika je z veseljem sprejela v svoje okrilje prismuknjenege ruskega meniha Ilidorja.

In tudi prince Andreja bo spre-jela.

Njegov zagovorik je namreč dokazal, da je možak blazen. Ta kvalifikacija mu bo odprla pot v deželo prostosti.

Moralisti pravijo, da bogastvo ne napravi človeka srečnega. Jaz jim verjamem. Vseeno bi se pa rad prepričal.

Denar govori!

Varčujte in pripravljajte si s tem neodvisnost za Vašo starost.

Vložite Vaše prihranke v domač zavod, kateri Vam nudi neoporekljivo sigurnost in 4% obresti od Vaših vlog.

Vljudno ste vabljeni, da nam zaupate Vaše prihranke in pomnožite število vlagateljev, kateri imajo naložen svoj denar pri nas na

"Special Interest Account"

Uverjeni znate biti, da bodo Vaši dolarji v pravih rokah in boste glede njih sigurnosti lahko mirno spali.

Frank Sakser State Bank
82 Cortlandt Street New York

Jugoslovanska

Ustanovljena 1. 1898

Katoli. Jednota

Inkorporirana 1. 1901

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

Glavni odborniki.

Predsednik: RUDOLF PERDAN, 928 E. 18th St., Cleveland, O.
Podpredsednik: LOUIS BALANT, Box 106 Pearl Ave., Lorain, O.
Tajnik: JOSEPH FISHER, Ely, Minn.
Blagajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn.
Blagajnik neizplačanih smrtnin: JOHN MOVERN, 412 — 12th Ave. East, Duluth, Minn.

Vrhovni zdravnik.

Dr. JOB. V. GRAHEK, 848 E. Ohio Street, N. S., Pittsburgh, Pa.

Nadzorni odbor:

ANTON ZBAŠNIK, Room 206 Bakewell Bldg., cor. Diamond and Grant Streets, Pittsburgh, Pa.
MOHOR MLADIČ, 1334 W. 18 Street, Chicago, Ill.
FRANK SKRABEC, 4822 Washington Street, Denver, Colo.

Porotni odbor:

LEONARD SLABODNIK, Box 480, Ely, Minn.
GREGOR J. PORENTA, Black Diamond, Wash.
FRANK ZORICH, 6217 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Zdravstveni odbor:

VALENTIN PIRC, 750 London Rd., N. E., Cleveland, O.
PAULINE ERMENC, 639 — 3rd Street, La Salle, Ill.
JOSIP STERLE, 404 E. Mesa Avenue, Pueblo, Colo.
ANTON CELARC, 535 Market Street, Waukegan, Ill.

Jednotno uradno glasilo: "Glas Naroda".

Vse stvari tikačje se uradnih zadev kakor tudi denarne pošiljave naj se pošiljajo na glavnega tajnika. Vse pritožbe naj se pošilja na pred-sednika porotnega odbora. Prošnje za sprejem novih članov in bolnišica spitevala naj se pošilja na vrhovnega zdravnika.

Jugoslovanska Katoliška Jednota se priporoča vsem Jugoslovonom na oblen pristop. Kdor želi postati član te organizacije, naj se zgleda tajniku bližnjega društva J. S. K. J. Za ustanovitev novih društev se pa obrnite na gl. tajnika. Novo društvo se lahko ustanovi s 5 člani ali članicami.

Iz Jugoslavije.**Novorojenec povodom železniške nesreče.**

Neka kmetica je hotela potovati iz Zagreba v Zagorje, toda vstopila je v napačen vlak. Ko je vlak peljal že iz kolodvora, je zapazila svojo znoter ter skočila iz vlaka. Pri tem je padla pod kolesa in je ostala na mestu mrtva. Nesrečna žena je bila že osem mesecev v bla-goslovljenem stanju; povodom ne-sreče se je rodilo zdravo dete, ki so ga vzeli zagrebški železničarji v začasno oskrbo.

Vojaštvu se je zmanjšala hrana.

Iz Beograda se poroča: Od 1. no-veembra se je vojaštvu določena količina hrane zmanjšala, in sicer dobje vojniki in podčastniki po 1000 gramov kruha in 250 gramov mesa; masti, sala ali leja je do-benega na moža 15 gramov, špeha, margarina ali masla 18 gramov, olja 30 gramov. — Kam pa gredo potem milijarde za vojaštvo?

Kralj Aleksander za ekopijanske ubože.

Kralj je o priliki svojega poseta v Skoplju daroval za tamošnje ob-činske reveže 50.000 dinarjev.

Kamanovski grobovi.

Srbska armada je v kumanovski bitki padlim junakom napravila čino grobišče pri kumanovski cerkvi, katero je narod čuval kot svojo najdražje svetinje. Ko so Bolgari leta 1915. vdrl v Skoplje, so te grobove razrušili in izrav-nali z zemljo, glavni spomenik, ob-stoječ iz velike granitne skale in posvečen spominu glavnega juna-ka, podpolkovnika Glišića so za-kopali nedaleč od groba, njegov doprni kip pa vrgli v stran. Neki seljak je v temni noči odnesel kip v selo in ga dobro skril. Po zma-goslavnem vzhodu jugoslovanske vojske in Skoplje leta 1918. je vo-jajstvo porušeno kumanovsko gro-bišče zopet restavriralo. Našli so tudi Glišićev spomenik in kip ter grob junaka potem znova okrasili. Zalibog pa sedaj mesto kamentih spomenikov samo mali leseni križi označujejo imena herojev, ki so za svobodo svojih bratov žrtvovali svoji domovini življenje.

Spomenik vojvodi Mišiću.

Na novem pokopališču v Beo-gradu so odkrili dne 2. novembra, na dan obletnice pričetka slavne rudniške ofenzive proti avstrijski armadi, nagrobni spomenik pokoj-nemu vojvodi Mišiću.

Velika tatvina v tobačni tovarni.

V sarajevski tobačni tovarni so prišli na sled veliki tatvine. Zmanj-kale so velike količine tobaka in cigarete. Izvršila se je obsežna preiskava. Dognalo se je doslej, da je obstojala tatinska družba, obsto-ječa iz osmih tovarniških delav-cev, ki so sistematično vršili tat-vine. Izročili so jih sodišču.

Pomoč Jugosloviji stradalajoči Rusiji.

V Rusijo je odpoval profesor Gjorgje Gjorgjevič, član osredinje-ge odbora za pomoč stradalajoči Rusiji. Ž njim je odpoval do Ca-rigrada Nikola Rne-Popović. V Carigradu bosta nakupila za dva in pol milijona dinarjev moke ter za pol milijona dinarjev sladkorja in mila. Z nakupljenim blagom odpotuje Gjorgjevič v Odeso, kjer se bodo živila razdelila med gla-dujoče prebivalstvo.

Knjiga za dol-ge zimske ve-čere.

Slovensko-Amerikanski
KOLEDAR
za leto 1923

192 strani povesti, poučnih člankov in razprav, pesmi, slik, šale in raznoterosti.

Cena samo 40 centov.

Naročite ga še danes.

SLOVENIC PUBLISHING CO.
82 Cortlandt St., New York

Mare.

I.

Pri Dolčevih na Sinjem vrhu so imeli bogato svatbo. Janez, starejši gospodarjev sin, je privedel na dom lepo nevesto. Mare je bila hči gostilničarja Radojeviča iz Kamanja. Kamanje je onkraj Kolpe, ob cesti, ki teče ob Ozaljskem gradu do Karlovca in Zagreba. Z belo, novo pločevino pokriti zvonik kamanjske župne cerkve gleda, blesteče oblit od toplega sonca, daleč okrog po hrvaškem in belokranjskem svetu. Kogarkoli je že vodila pot iz naših krajev tja dol na Hrvaško, se je oglašil pri Radojeviču in si izplaknil grlo z izbornim in cenovno piščo, ki jo je rodilo belokranjsko trtje.

Stari Dolec je imel lepe vinograde v Repici in na Vivotini. — Pridelal je vsako leto dosti vina. Bilo je zlato kot cekin in dobro kot medica. Moč je imelo v sebi, da ti je ogrelo kri, zbudilo pesmi v sreči in te odobrovaljilo do plesa in solz. Stari Dolec je čislal svojo piščo nad vse druge dobrote. Nikdar se ni pripetilo, da bi ne bilo v domači hiši čutare ognjenega vina, ki ga je smel piti domačin in prijatelj, kadarkoli je čutil potrebo in voljo.

Kar je bilo vina nad domačo rabo, ga je Dolec poprodal. A nikdar na vero, samo za gotov denar. Bil je tiste vrste človek, ki je verjel denarju, kadar ga je imel v svojem žepu. Krede ni poznal. Zato pa je bila njegova denarnica zmeraj polna. Dolčev denar pa je hodil tudi med ljudi. Po deset od sto — ali še več, po vrhu nekoliko lodric mošta, in tako mu je rastele imetke — kakor so pravili — kar vidoma.

Z Radojevičem sta bila stara prijatelja. Kamanjski gazda je kupeval od njega vino in ga plačal iz rok v roke. To so vedeli ljudje daleč tja do temnih slavonjskih sum. Kdor jep risel k Radojeviču in mu je bilo treba poživljajočega požirka, ni zahteval nič drugega, nego rekel je samo: "Daj mi, gazda, Dolec!"

Hvalilec glas, ki se je širil po deželi o Dolec in Radojeviču, je oba moža zbližal še bolj. Bila sta drug drugemu uslužna, da bi se ne razbilo prijateljstvo in da bi jima ostal sloves dobrega vinačarja, oziroma vrliga gostilničarja.

S Sinjega vrha, ki je razprostran na pobočju gorjanskih izrastkov, sličen iz dalje božičnim jaslicam z belimi hišicami, ki se svetijo vabljivo in prikupno iz zelenega ozadja, je dostikrat gledal stari Dolec izpred svoje hiše tja dol h kamanjski cerkvi, odkoder se je vila lepa cesta kot dolg, širok, valovit pas. Zdelo se je, da se je tostran iztekala v Kolpo, ki je posrebrana šumela v drznih ovinkih med travniki in lozami, in se onkraj zopet spenjala na kopni svet, veselo hiteč do Radojevičeve gostilnice. Po tej cesti je dostikrat tovoril Dolec z velikanskimi sodi, ki so bili namenjeni hladu Radojevičevih kleti. Dostikrat so po tej cesti potovale Dolčeve misli, misli namreč, kako bi se svoj in Radojevičev dom zvezal še tesneje.

A nič drugega ni bilo z Radojevičevimi mislimi. Nemara so se večkrat srečale spotoma: Dolčeve, hiteče v Kamanje, Radojevičeve, hrepenče na Sinji srh.

Tako sta sklenila vsak zase v mislih, da je treba Dolčevega Janeza poročiti z Radojevičevim Maro.

Mare je morala v Zagreb, da se nauči kuhe in šivanja. Mare je bila krasna devojka kipečih prsi, vgnanih plemenitih oči. — Ospodski ljudje so se ustavljali pri Radojeviču največkrat samo zaradi nje. Okrog vitkega pasu se je ovila roka, in mehki gospodski prsti so ji segli pod brado, laskavo se ji dobričajoč: "Krasna si, Mare!"

Dekletu je prijala taka pohvala. Zakipelo je v nji od radosti, in tesno se je naslonila k laskavcu. Če je hotel, mu je dala tudi poljub, samo da je govoril gospodski svet, kako je lepa in domača. Ker ni imela več matere, ni bilo nikogar, da bi gledal nanjo. Zato je ravnala poleg volje zlasti tedaj, kadar ni bilo očeta doma. Ta-

krat je imela običajno tudi največ gostov. Pili so sami, in tudi Mare je morala piti. Gorela so ji lica, in prsi so se ji dvigale hrepenče.

Na povratku so si meli gospodski ljudje roke: "Ej, to je devojka, ki rožmarin!"

Domačih, kmetijskih fantov ni marala nobenega. Bili so nerodni, dasi polni ljubezni. Prezirljivo je ravnala z njimi. Niti vina jim ni donasala sama. Zanjso so bili gospodski ljudje! Kadar je stila, da pridejo, je oblekla gospodski jopič, živoreč, z zelenimi, širokimi rožami. Črne, goste lase si je zvila v dve debeli kiti, ki sta se ji spuščali po hrbtu do pasu.

Zavidno so gledali domačini prihajajo. Mnoga pest se je stisnila, mnogo oko je zažarelo jeze. A ni bilo nikogar, ki bi se upal udariti, zakaj bali so se zamere in gosposke, ki je znala ostro kazniti kmetijsko sirovost.

Stari Radojevič ni hotel, da bi prišla sramota v njegovo hišo.

"V Zagreb pojdeš, Mare!" je ukazal in mislil pri sebi: "Potem se daš z Janezom, in zavezam bodo vsi jeziki!"

Mare se ni bala Zagreba.

Zagreb je lep; veliko mesto, gosposko in svetlo je tamkaj. In pisano, veliko življenje. Videla ga je, dotaknilo se je je, ko je bila na Stefanjevo tankaj, na tistem velikem sejmišču, kjer je toliko razkošja, toliko godbe in petja. Kako ji je prijalo, ko je dospel mimo gosposki človek in jo ogovoril: "Hej, Mare, ali si došla tudi ti?"

Tudi z Zagrebom jo poznajo. — Sladka zavest samoljublja je bivala v nji. Kako bo lepo, ko pride sedaj v Zagreb za pol leta, morda še za dlje. Sama se tamkaj pogospodi. Živela bo veselo in svobodno v tem prelestnem, mamljivem zraku, ki se ji v njem popolnoma potopi spomin na tesnobo in čuječnost očetovega doma!

Nastanila se je pri stari sorodnici, pol gluhi in slepi ženski. Dekletu je bilo iz početka neprijetno, da jo straži ta polmrtni človek. Videla pa je kmalu, da je na tej strogosti več besed nego resnice. Starka je živela svoji pobožnosti in izkušala s poudarjanjem rekov iz svetega pisma izvesti očetov ukaz, da treba paziti na dekleta z vso skrbjo in ostrojtjo. — Vednih pobožnih opominov stare sorodnice se je privadila Mare toliko, da jih niti ni slišala, kadar je silila starka vanjo z moralizirajočimi očitki. Brezsledno so šli svetopisemski reki mimo nje.

Mare je živela, kakor se ji je hotelo. Pri šivilji so se zbiral dekleta, ki so Radojevičevu zbudila ponos na telesno lepoto in jo uverjale, da ima veliko moč, kdor ima cvetoča lica in je tenak in gibek v ledjih. Lepa devojka omami moč vojaškega orožja in si uslužni vsako srečo.

Govorila pa so dekleta o vojaškem orožju namenoma. Zapazila so, da pohaja za kamanjsko šiviljo vojak, visok, tenak podčastnik z drzno zavitanimi brki, z dolgo, zvonečo, svetlo sabljo, z znameniti našitki ob vratu, na vsako stran po tri zvezde. Jezilo jih je, da je Mare tista, ki ji veljajo vojakovi zaljubljeni pogledi. Naj ga ima, saj se bo kesala, ko bo prepoznala. Zato ji z besedami tovarišice zavidale sreče, da si je osvojila ljubimca.

Z njim je pohajala Mare, kadar ni klicala ljubčka služba v vojašnico ali na vežbališče. Z roko ob roki sta hodila po mestnih ulicah in trošila po gostilnicah Marin denar. V mraku sta se izgubljala v senco Maksimirovih izprehajališč in se ljubila s poljubi in objemi. Mare je gorela v ljubezni. Trepotala je od težkega pričakovanja, ko je sedela sklonjena nad šivanjem, dokler niso zazvenele ostroge na tlaku pred hišo. Rdečica ji je šinila v lica, ko ji je javil glas izpred hiše, da je prišel ponjo on, ki jo ljubi.

Sladki so bili tisti večeri! Trepla se je Mare ob njegovi strani. Žile so ji udarjale v sencih, kolena so se ji šibila. Postati sta morala, da se je odpočila in pomirila na njegovih prsih. Hrepenče se je ozrla vanj, v dolgem,

strastnem poljubu je obvisela na njegovih ustnih. Prišel jo je k sebi tesno, da jo je zabolelo. Potrepljal jo je z roko po hrbtu. — prav kakor svojega iskrega vranca, kakar so mu drgetale mišice od nemira in pričakovanja!

"Kaj hočeš, Mare?"

"O, drago, moj drago, ti edini, sladki!"

"Ne boj se! Nič ne bo zla!"

Kadar ni bilo starke doma, je prišel tudi k nji.

Govorila sta šepetaje. Mare je zagrnila okna, dasi ni bilo nikogar onkraj ulice, ki bi videl k njima. Zdelo se ji je, da ne sme niti solnce videti njiu ljubezni.

Mare mu je sedla v naročje. Glava ji je omahnila, in oči so se zaprle. Dihala je naglo. Vsa se je pritisnila k njemu, da je čutil vročino njene krvi.

"O, moj drago, ti sladki, edini!"

"Ne boj se! Nič ne bo zla!"

"Ali ti bom žena?"

"Moja boš, Mare! Ne boj se!"

Govoril je mirno, prepričevalno — kakor bi bil vajen takemu govoru.

Mare je čutila čimbolj, kako je njegova.

Odmrla je svojemu delu, živela je v večnem hrepenju, sanjala v spominih polpretekle sladkosti.

Obšel jo je strah. Ako zve oče in pride in jo odvleče!...

Polk njenega ljubimca je bil premeščen v Slavonijo. Iz početka ji je pisal, da misli nanjo in da je ne pozabi. Toda pozabil je Maro. A da bi se ji ne posmehovale prijateljice, ni tožila. V sreči ji je bilo hudo, a gledala je veselo in ponosno.

"Takšnih, kolikor hočem!"

Toda nekdanjega ognja ni bilo več. Uganjalo ji je laskanje dvorljivih mladičev. Gledala jih je z živimi, ognjenimi očmi in si osvajala njih srečo. Trepalnice so se ji zaprle napol, šinil je izmed njih gorak pogled, željan, ukazujoč; in že je bil njen, komur je bila njena naklonjenost najbližja.

Stara sorodnica se ni več menila zanj. Vpletala jo je le še v molitve, končno jo je izpustila tudi iz nji.

"Saj ima očeta! Kaj mi mar vtoglavost dekliška!"

Mare bi ne hotela nikoli iz Zagreba. Vseč ji je bilo življenje, kakršno je živela. Znala je govoriti očetu tako, da je prebivala v Zagrebu leto dni. In zdaj je bila tudi nazunaj popolna gospodična. Sami klobuki ni smela nositi.

Stari si je mislil: "Sicer je ne vzame Janez. Na Sinji vrh ne sodijo ženske s klobuki!"

Dolec je vedno priganjal z žensitvijo. Žena mu je umrla ob rojstvu drugega sina Marka, ki je moral letos v vojaško. Vitkega, krepkega mladeniča so vzeli k dragoncem, in zdaj je bil stari z Janezom sam na domu. A kvarno je, če vladajo domačiji samo tuje ženske, dasi so mu v rodu. Zato mora k hiši mlada gospodinja.

Mare je morala domov.

"Sedaj znaš vse, sedaj se vdaš!" je ukazal Radojevič.

Mislil je tudi že, da bi bilo morda bolje, ako se priženi Janez k njemu. Ko so pa takoj po Marinem prihodu zopet začeli dohajati k Radojeviču zaljubljeni laskavci, ki so zdaj še drznejše objemali nje cvetoče telo, se je zaklel stari, da mora Mare na Sinji vrh, da ne bo sramote in pretopa.

"Mare, tako smo sklenili in udarili, da vzameš Janeza!"

Dekle je obstalo sredi sebe in se ukrižnilo v ustna.

"Da vzameš Janeza, smo sklenili, Dolečevega namreč!"

Mare se je naslonila na omaro.

Janez je poznala. A niti slutila ni nikdar in nikoli, da mu bo di žena, smeraj poleg njega, z njim in zanj.

Hotela je nekaj reči.

"Torej Janeza! — Vse drugo sva se že domenila z Dolecem, s starijem namreč. Ti pa vzameš Janeza s Sinjega vrha!"

Odprl je okno. Daleč tam na pobočju gorjanskih izrastkov so se belile hiše Sinjega vrha. Njih belota je odsevala do tusem. Nehote se je pripognila Mare skozi okno. Jasen dan je plaval zunaj. Upiral se je v beloto sinjevriških hiš, da je jemalo dekletu vid. —

Položaj v Italiji in Slovenci.

V Trstu, 10. novembra.

Do nastopa fašistov je bilo razmerje Jugoslovanov v Italiji do vlade čela štiri leta precej neizpromenljivo. Že prve dni po prihodu Lahov v naše kraje je dal takratni vojaški poveljnik general Badoglio, ki je sedaj osebnih sovražnik fašizma, nabiti na občinskih municipijih "bando", o klic na vse nanovo pridobljene pokrajine, naj se držijo obstoječih postav in naredb in obenem obljubljajo, da se bodo pridobljene pravice "jura quaesita" tudi v Italiji spoštovale in obstoječi avstrijski zakoni le po potrebi izpreminjali oziroma zamenjali z laskimi. Vojaška zasedba je trajala le nekaj časa in namesto vojaškega kralja, guvernerja Pettiti di Roretto je prišel civilni guverner senatori Mosconi in ž njim tudi civilni komisari na obstoječa okrajna glavarstva. Navidez je bila uprava zopet po starem avstrijskem kopitu z razliko, da so zavzeli mesta glavarjev, ko misarjev, okr. zdravnikov in šolskih nadzornikov Lah, medtem, ko so bila ta mesta pod Avstrijo v rokah Nemcev in deloma Slovencev in Lahov. Pri običajnih se ni spremenilo v stvarnem oziru nič, edina formaliteta, ki so jo Lah po svojem vzoru vpeljali, je bil županski pas v obliki laške trikolore, s katerim so morali nastopiti ob uradnih prilikah, na primer pri naborih, pri sprejemih kraljeve dvojice, generalov in visokih dostojanstvenikov. — Stara kranjska posredovalna sodišča pri občinah v spornih bagatelnih mejnih zadevah in častnih aferah so ostala nedotaknjena do 1. aprila 1922, ko je bil vpeljan italijanski codice penale za celo kraljevino. V nekaterih oziirih se je občinski delokrog zelo povečal, na primer pri podeljevanju gostilniških in drugih obrtnih pravic, kjer je dobila občina merodajen vpliv, nadalje s omorami občine prejeti vodstvo matičnih knjig, za kar je bilo treba nastaviti sposobnih občinskih tajnikov, ki so imeli nanovo sestavljeno matriko, ki so jih morali dolge mesece prepisovati iz župniških arhivov. Formalno so bili rekonstruirani tudi deželni odbori, ki so razen goristiškega pod vodstvom dr. Pettarina, živeli zelo klavarno življenje. Vse je kazalo, da bo avtonomija novih provinc postala meso in kri, ker ljudstvo obeh narodnosti je bilo zanj navdušeno in jo je zahtevalo na sto in sto shodih, kjer se je poudarjalo, da je avtonomija edina rešitev sedanega obupnega položaja. — Vse te lepe sanje so prekrizali z enim mahom fašisti. Kaj pa so fašisti? Povsod se mnogo piše in govori o tej stranki, vendar pravga jedra dotedaj še ni bilo čitati. Saj ta ideja je nastopila po vseh državah, ki so se vovevale. Vojaki, ki so se bili z idealizmom in heroizmom na frontah za domovino, so bili precej razočarani ko so, domov prišli, našli na najvišjih stolčkih svoje države ljudi, ki nikakor niso spadali tja prvič, ker se vojne niso udeleževali aktivno, to je razgaljenih prs kljubovali sovražniku, drugi, ker so se velike mase vojaški službi podvrženih odtegnile svoji domovinski dolžnosti na nepošten način, bodisi kakor vojaški liferanti, bodisi z različnimi simularnimi boleznimi. Isto, kar se je godilo v Avstriji z "Entebungsscheini", podobna procedura se je vršila tudi v Italiji. — Tako so komunističnega poslanca Misiana vrgli iz parlamenta samo radi njegove sramotne desercije v Švico. Gibanje fašistov je začelo že prve mesece po kon-

čani vojni in sicer so tvorili grovsivi bivši avstrijski deseterji, — Tržačani, Istrani in Dalmatinci. Videli so že takrat, da taka poštena uprava, ki je v dobrem letu eliminirala cel avstrijski, milijarde vreden plen, tudi pri državnih poslih ne bo operirala s poštenimi sredstvi. Vendar je šlo začetkom, ko je bilo lir kakor dežja, in skladišča, ameri-

kanska in francoska za fronto na Pavi, še polna živeža in obleke. Lahko se reče, da so zavezniški svoje ogromne zaloge Lahom pustili zastoj. Blago, posebno manufaktura, je bilo preležano, ker so tovarne vse cunje predelale in odtod v letih 19. in 20. velikiški naval laške "stoffs italiana" pod angleško firmo v Jugoslavijo in drugam na Balkan.

Tudi Slovenci so si vojnega plena precej prisvojili in ga tudi do bro skrili ali pa prodali. Goriška živinoreja si je ravno na ta način mnogo opomogla. Avstrijske vojaške bolnice so pustile na mestu vse postojalo perilo, rjuhe, posteljnice, brisače, kar je našim beguncem, ki so hitro segli po teh predmetih, gotovo mnogo olajšalo njihovo grozno bedo. V tem času so se po celi Italiji rapidno širile komunistične ideje, ki so jih zanesli deloma laški vjetniki iz Avstrije in Nemčije, kjer so jih otrovali zopet avstrijski in nemški vjetniki, ki so prišli iz Rusije. Tudi med Slovenci se je komunistični širil in pri državnih volitvah je bil s slovenskimi glasovi izvoljen poslanec Tuntar. — Lansko leto je bil položaj ob železniškem štrajku tako napet, da je vse čakalo, kdaj da vržejo komunisti monarhijo in okličejo sovjetsko republiko. Fašisti so pri tem lepo molčali in čakali ugodnega trenutka, ki se jim je kmalu nudil. Komunisti so bili že pripravljeni, da zasedejo Rim, kar pa je zadnji trenutek postalo nemogoče. Strankine blaginje so bile izpropane, kooperative in sindikati izprani vsled velikanskih defraudacij. V Avlovaščini je bila organizacija zelo močna in disciplinirana in je imela svojo zadružno in mesnico. V istem času je blagajnik poneveril okrog 80.000 lir in jo popihal v Jugoslavijo. S sleparijo so se komunisti sami sebe ubili in fašizmu je bil pot med mase na stečaj odprt. Začelo se je povsod neumljeno zasledovanje komunistov, zažigali so jim delavske domove, zadružne in denarne zavode. Mussolini je bil neumljen in ni priznal z bencinom in granatami nedolžnim stavbami, ki so reprezentirale gotovo parstomilijonsko vrednost. Med Slovenci so zažigali delavski dom v Renčah.

Program Mussolinija je popolnoma drugačen kakor pa je bil njegov prejšnji, ko je bil še načelnik stranke. Da ga bo stranka silila in tudi prisilila, da se drži točno točk, na katerih je osnovan fašizem, to je gotovo. Da je fašizem v prvi vrsti protijugoslovanski, to je jasno. Čemu bi potem rjevali te dni po Trstu bataljoni fašistov: Castigare la Serbia prepotente. Ne gre jim v glavo, da se je bivša Srbija povečala za toliko bogatih, deloma aktivnih pokrajin, da je postala skoro tako velika kakor Italija in da so se oni tako grozno urezali na "terre redente", ki so poveli Kras in snežniki na Tirolskem, povrh vsega pa e poškočevane. Vojne poškodbe jim ne dajejo spati. Neki minister je rekel pred kratkim: Odrešene zemlje bodo postale s svojo vojno škodo ki znaša milijarde lir, smrt celje Italije. In kako jih jezi, da mora-jo vračati škodo nam Slovincem, onim, ki jih tako dobro poznajo iz Tirola, Doberdoba, Kostanjevica in Fajtovca hriba. Povrh pa še večna bojazan, da jim bodo nekega dne "barbari Serbi" vse pobrali. Tudi panslavizem jim ne da miru. Nič čudnega ne bo, če bo v kratkem vprašal laški poslanik v Beogradu, kaj pravzaprav iščejo Rusi v Jugoslaviji. Mussolinijeva pobratima Giunta posebno jezi, da ne vozijo vlaki iz Ljubljane v Trst in da se ustavljajo osebni vlaki že na Rakeke. On vidi v tem postopanju direk-

Pokrila si je oči z dlanj, ki so jo porosile solze, doslej nepoznane, brezupne....

"Da, tja gor pojdeš!"

Stari je gledal skozi okno. Od Kolpe sem se je valil po cesti oblak prahu. Prihajal je blie, in že je bilo razločiti v njem voz.

"Sedaj prihajaj! — Pogrnj mi- zno, prinesi vina, kruha in svinjine!"

Mare se je okrenila in odšla.

(Dolje prihodnja.)

ten hudoben namen Jugoslavije, zadati Trstu smrten udarec, ne pove pa, da Italija sam Trst uničuje, kajti vse kolonialno blago je v Gorici, ki vendar ne leži ob morju in ki dobavlja svoje potrebine iz Benetk preko Vidma 30 procentov ceneje kakor v Trstu. Giunta sicer vedno kriči, da je gospodarske krize kriva edino Jugoslavija, ne pove pa, da Italija oziroma občine Benetke in Genova ne puste Trstu, da bi se proglasilo pristanišče za prosto luko.

Mussolini gotovo dobro pozna položaj domovine in bo poskusil vse, da jo reši. Če je res idealen patriot, potem mora brez dvoma v zunanji politiki začeti drugo pesem. V prvi vrsti z Jugoslavijo, ki Italiji lahko največ pomaga bodisi v industrijni bodisi v gospodarski krizi. Čemu premog iz Cardiffa za milijarde, ko bi ga lahko dobili v Trbovljah trikrat ceneje? Zakaj vse importirati iz Amerike za dolarje, ko bi se lahko marsikaj dobilo doma v Evropi pri sosedih, recimo moka, ki tvori glavno hrano na Laškem.

Ker imajo zunanje ministere v rokah fašisti, lahko odpravijo s sveta reško in dalmat. vprašanje in gotovo bo njihov položaj boljši kakor pa, če se udajajo smešnim ekspanzivnim utopijam. Naj pustijo svoje Jugoslovane lepo pri miru, ker so gotovo najboljši davkoplačevalci in vojaki v celi Italiji ter naj si za enkrat izbijejo iz glave antazije o "Tri-fail-e Zagabria" in naj rajše več delajo kakor meditarajo o bajno-lepih, nedosegljivih zračnih gradovih.

IŠČE SE PARTNERJE!

Išče se partnerje za novo avtomobilno družbo, kateri načrtuje med mednarodnega slovenske kot iznajditelja in strojni izvedence v avtomobilni industriji. S tem nudi priliko nekaterim izbranim možem iz New Yorka in okolice, da se udeležijo njegovih velikih zaslugov. Vložiti je treba samo \$100. Prednost urajo oni, ki se spoznajo na avtomobile. Potem bodo zavzeli službe v mehanizmu, pisarniškem, izvrševalnem ali agenturnem oddelku za novo karo zračnega tipa, ki obeta doseči rekorde v avtomobilni industriji. Pišite na Box 418 Realservice, 15 East 40th St.

OLIVER TYPEWRITER

popolnoma nov s slovenskimi tipkami se poceni proda. Telefonirajte: Cirkel 7727, in sicer vsak dan ta teden

STOJTE!

MILIJONI UPORABLJAJO SEDAJ

Bolgarski Krvni Čaj

za izčiščenje strupa iz telesa.

ODPRAVITE TA PREHLAD

Izbojškite kri — bodite zdravi. Bolgarski Želisečni Čaj hitro deluje. Da pomagate odpraviti hude prehlade, dajte ga čisto majhnim otrokom. Bodite pripravljeni za boj z zimsko boleznijo. Pojdite še danes k svojemu lekarnarju in vprašajte ga za Bolgarski Krvni Čaj, ali vam mi pošljemo po pošti velik družinski zavej za \$1.25, ali 3 zaveje za \$3.15 ali 6 zavej za \$5.25. Nalov: Marvel Products Company, 9 Marvel Building, Pittsburgh, Pa.

Brzjavna božična nakazila.

Vsi, ki še niso poslali božično darilo v domovino, naj izrabljajo to izvanredno ugodnost za brzjavne pošiljate.

Vsled mnogih brzjavnih nakazil pred božičnim praznikom nam je mogoče sestaviti jih skupno s posebnim znižanim stroškom.

Samo za \$2.

lahko brzjavno pošljete Vaše denarno darilo, da bo v najkrajšem času v posesti naslovnika.

V kratkem roku do božiča pismena nakazila ne morejo več pravočasno dospeti, zato se poslužite te prilike in pošljite Vašo pošiljate brzjavno skos

Frank Sakser State Bank
82 Cortlandt Street New York City

Glavno zastopstvo Jadranske Banke.

Iz laškega okraja.

V marjegrski občini nekateri silno zelé nove gostilne. Letos je sicer domače pijače dovolj, toda v gostilni se bolj "nobel" pije. Večina odbornikov pa ni za podelitev gostilniških koncesij.

V Kristofevi občini so prodali lov za 48.000 kron. Poprej so ga imeli "prijatelji kmeti" za borih 600 kron, v najemu. Ko je pred leti odbor prosil zakupnika, naj očitno prenizko zakupnino prostovoljno zviša, je odgovoril: pogodba je pogodba.

V Trbovljah bi zelo rabili ljudsko univerzo. Med delavstvom je mnoge dobrih in nadarjenih oseb, katere je boj za kruh prignal v tukajšnje rudnike, toda se vse izgubi med to splošno podivjanostjo in pijanostjo. Potrebna je tudi abstinenčna gostilna, kjer bi se dobila hrana brez siljenja k pijači.

Obsojen zaradi nedostojnega obnašanja.

Frane Birk iz Dol je na Polniški krd med cerkvenim opraviлом pred cerkvijo oponašal župnika celebrirajo in ga zmerjal. Obsojen je bil na 1 mesec strogega zapora.

ALI HOČETE ŽRTVOVATI

\$2.40, da se osebno prepričate o predlozi, ki pomeni srečo za vas? Če hočete, pišite na Box 417 Realservice, 15 East 40th St.

IŠČEMO ŠOFERJE

zaračnike in delavniške predelavce, da zvišajo svoj sedanji dohodek s tem, da posvetijo par ur svojega prostega časa vsak teden oglaševanju novih avtomobilov. Oni, ki so uspešni, bodo položili temelj bodočim dobičkanosnim zvezam z eno največjih avtomobilnih naprav, kar jih je bilo kdaj. Pišite po podrobnosti Box 416 Realservice, 15 East 40th St.

Velika Blaznikova

Pratika

(s tremi mlatiči.)

Cena s poštnino ... 20c

25 pratik \$3.75

50 pratik 6.50

100 pratik 12.00

Slovenic Publishing Co.
82 Cortlandt Street New York

KAPITAN BLOOD

NJEHOVA ODISEJA.

Spisal Rafael Sabatini.

Za "Glas Naroda" prevel G. P.

67

(Nadaljevanje.)

Peter Blood je iztegnil roko, ko je govoril, da označi naslednje ladje, ki so se bližale počasi, a gotovo. — Predno bomo prevzeli nadaljne pol milije, nas bodo dosegli s topovi.

Wolverstone je grdo proklinjal, a naenkrat umolknil. Iz volala svojega edinega očesa je zapazil vitko postavno v sivi svili, ki se jim je bližala. Tako zelo sta se sporekla, da nista zapazila Miss Bishop, ki je prišla skozi vrata hodnika, vodečega do njene kabine. Bila pa je še neka nadaljna stvar, katere niso opazili ti možje. Par trenutkov poprej je prišel Ogle z glavnim delom svojih topničarjev iz globine ladje.

Celo tedaj pa ni imel Blood nobenih oči za vse to. Zrl je na Miss Bishop ter se nekoliko čudil, da si je sedaj drznila priti na zadnji krov, kajti dan poprej si je na vse načine prizadevala izogniti se mu. Njena navzočnost v tem trenutku je bila mučna, če pomislimo, kakšne vrste je bil njegov spor z Wolverstonom.

Sladka in sveža je stala pred njim in nekoliko razburjenja je pobarvalo njena lica ter navdalo z bleskom njene jasne, svetlo-rjave oči, ki so zrla tako odkrito in pošteno. Nobenega klobuka ni imela in njeni zlato-rjavi lasje so plapolali v jutranji sapi.

Kapitan Blood se je odkril ter se molče priklonil v znamenje pozdrava, katerega je ona vrnila mirno in formalno.

— Kaj se je zgodilo, lord Julian? — je vprašala.

Kot v odgovor je zagrmel tretji strel z ene zasledujočih ladij, proti katerim se je ozirala z začudenjem.

— To so bojne ladje z Jamaice, — je odgovoril lord.

To bi moralo biti v vsakem slučaju zadostno pojasnilo. Pred no pa je bilo mogoče še kaj dostaviti, se je pozornost vseh obrnila proti Oglu, ki je prišel navgor po široki lestvici in ljudem, ki so mu sledili.

Prodiranje Ogle je takoj ustavil Blood, kojega obraz je naenkrat kazal resno odločnost.

— Kaj je to? — je vprašal kapitan ostro. — Vaše mesto je pri topovih. Zakaj ste jih zapustili?

— Kapitan, — je rekel Ogle, ki je pokazal na zasledujoče ladje. — Polkovnik Bishop nas drži. Mi ne moremo niti uiti, niti boriti se.

Vsem se je zdelo, da je kapitan Blood naenkrat zrastle in da je zrasla z njim tudi njegova resnoba in odločnost.

— Ogle, — je rekel z glasom, ki je hladan in oster kot jeklo, — vaše mesto je pri topovih. Vrnite se takoj tjakaj s posadko vred ali pa ...

Ogle pa ga je prekinil:

— Pretajate bodo prav nič pomagale, kapitan.

— Ne bodo!

Prvikrat v njegovi piratski karijeri se je pripetilo, da se je omalovaževalo njegovo povelje ali da mu je kak človek odrekel pokorščino. Da je prihajala ta nepokorščina od tega onih, katerim je najbolj zaupal, enega starih tovarišev na Barbadosu, je bilo že samoposobi brkito. Njegova roka je tesneje oprijela ročaj pištole.

— Tudi to vam ne bo pomalo, — ga je posvaril Ogle, še bolj odločno kot prej. — Može so mojega ženjenja in izvedli bodo kar hočejo.

— In kaj naj bo to?

— Pot, kako zavarovati nas vse. Mi se ne bomo niti potopili, niti ne bomo viseli, dokler si lahko pomagamo.

Može spodaj so pričeli mrmrati kot v odobravanju. Pogled kapitana Blooda je obšinil vrste teh odločnih dekcev, nakar se je zopet ustavil na Oglu. Zapazil je prikrito grožnjo, upornega duha, katerega ni mogel razumeti.

— Potem ste prišli, da daste nasvete, kaj ne? — je rekel prav tako ostro kot prej.

— Tako je, kapitan. Prišli smo z nasveti. Ona deklica tam. — Pokazal je na Miss Bishop. — To je Bishopova, njegova nečakinja ... Hočemo jo kot taleca za našo varnost.

— Da, — so se oglašili spodaj močje v zboru.

Kapitan Blood je takoj spoznal, kaj nameravajo storiti. Čeprav je v polni meri obdržal zunanji mir, mu je zlezel v srce strah.

— In kako domnevate, — je rekel, — da bo Miss Bishop primeren talec?

— Božja previdnost je hotela, da jo imamo na krovu. Ustavite se kapitan ter dajte signal, naj odpeljejo čoln ter se prepričajte sami, da je gospodična tukaj. Nato jim povejte, da bomo najprvo deklino obesili ter se nato borili za prostost, če bi nam skušali ovirati prost odhod. To bo najbrž ohladilo vročino polkovnika Bishopa.

— Ali pa ne, — je rekel počasi Wolverstone, ki je stopil naprej in na stran Blooda, povsem nepričakovan zaveznik. — Nekateri onih tepecev spodaj lahko verujejo v to povest. — Pokazal je zaničljivo s prstom na moše spodaj, kojih število je vedno bolj narasčalo. — Čeprav jih je med njimi še vedno nekaj, ki bi morali vedeti boljše, ker so bili na Barbadosu ter poznajo polkovnika Bishopa kot jaz ali Blood. Če misliš, da boš ganil sree Bishopa, potem si, Ogle, večji tepec kot sem kedaj domneval o tebi, razven kar se tiče ravnanja s topovi. Ne smemo se ustaviti raditega, razven če hočemo, da bomo prav gotovo potopljeni. Tudi če bi imeli na krovu cel tovor Bishopovih nečakinj, bi on ne zadržal svoje roke. Ravno sem pripovedoval njegovemu lordstvu tukaj, ki je prav kot vi misli, da smo varni ker je Miss Bishop na krovu, da bi se ta umazani suženjski priganjač ne odpovedal temu, kar mu gre, tudi če bi šlo za življenje njegove matere. Mi se moramo boriti, dečki moji ...

— Kako se moramo boriti, človek? — je zagrmel Ogle, ki se je boril proti utisu, katerega so napravila izvajanja Wolverstonea na njegove pristaje. — Mogoče imaš prav in mogoče tudi ne. To je naša edina prilika in poslužiti se je moramo ...

Ostale besede so zadušili vskliki piratov, ki so zahtevali, naj se zadrži dekle kot talec. Glasneje kot ti kriki pa je zagrmel top in krogla je priživigala nad njih glavami.

— Topovi nas dosegajo, — je vzkliknil Ogle. Sklonil se je preko ograje ter ukazal Pittu, naj zaobrne.

Pitt, ki je stal na svojem mestu poleg krmarja, se je neustraheno ozrl v lice razburjenega topničarja.

— Od kedaj poveljujete na glavnem krovu, Ogle? Jaz sprejemam povelja le od kapitana.

— To povelje boste vzeli od mene, ali pa, pri Bogu ...

(Dalje prihodnjik.)

Električna razsvetljava napravi privlačne trgovine.

Električna razsvetljava bo napravila vašo trgovino bolj privlačno. Dobro razsvetljena trgovina je ponavadi čistejša, blago je bolj vidno razporejeno, ves vtis trgovine je navidez boljši in napreden.

Naša Tungsten Installment pisarna vam bo z veseljem pomagala sestaviti načrte kako napeljati elektriko v vašo največjo korist za najmanjši denar.

The New York Edison Company

At Your Service

General Offices: Irving Place and 15th Street

Podružnice, kjer se razkazuje in razstavlja električne priprave za udobnost občinstva.

124 West 42nd St. 151 East 86th St. 362 East 149th St.
10 Norfolk St. 15 East 125th St. 555 Tremont Ave.
10 Irving Place

Jugoslavija irredenta.

Smrtna kosa.

V Šentviški gori je umrl Jakob Pirih, cerkveni ključar in nekdanji župan, večletni predsednik bralnega društva. Bil je eden tamkajšnjih najboljših mož, poštenjak skozi in skozi.

Otrok padel raz okno prvega nadstropja.

Na tržaško rešilno postajo je prišelka vsa potna neka ženska. V rokah je držala otroka, ki je imel vso glavo krvavo. Vsa iz sebe je pravila službojujočemu zdravniku, da je otrok njen sin po imenu Lucijan Batič, star 18 mesecev. Igral se je na oknu njenega stanovanja v prvem nadstropju ter je nemudoma padel na dvorišče. Zdravnik je preiskal otroka. Ugotovil je, da ima pretreseno možgane ter razne druge poškodbe. Otrok je bil v agoniji prepeljan v bolnišnico.

Vlom v blagajno; 15.000 lir plena.

Neznani vlomilci so odprli s pomorenjimi ključi glavna vrata hiše št. 4 v ulici Cesare Battisti v Trstu. V rozi so prevrtili razne stvari, ki so izginile iz hiše. Našli so tudi veliko blagajno, ki jo je ukradli iz hiše lepo sveto 15.000 lir.

Isto noč so vdrl v skladišče železnine tvrdke Cramer & Schwarz v ulici Chiozza št. 5. Tu di tam so prevrtili veliko železno blagajno. Toda našli so jo prazno. Prodje so pustili pred blagajno.

Mlada tatova prijeta.

Na trgu del Ponterosso v Trstu sta bila aretirana dva mladeniča: Rudolf Čebokli, star 15 let, in Ivan Gravizzi, star 17 let, stanujoča v Trstu. Oba sta bila prijeta v hipu, ko sta ukradla z nekega vozička nekoliko parov svilenih nogavic v vrednosti 200 lir. Mladeniča sta končala v zaporu.

Aretiran zločinec.

Nedavno smo poročali, da je bil napaden v Gorici neki Jožef Polentaruzzi iz Vidma in okrajen v vrednosti 825 lir. Orožniki so takoj začeli s poizvedovanjem za zločince. Izvedli so, da se je nahajal napadeni na dan svojega prihoda iz Vidma v Gorico v družbi z dvema človekoma, katerih enega so takoj dobili in so ga zaprli. Ta je neki Janez Vilobin, star 32 let iz Strachelna v Nemški Avstriji, stanuje v Gorici in ki je priznal, da se je nahajal na dan dejanja v družbi nekega človeka, za katerega danes ne ve, kje se nahaja, a sta dobila imenovanega Polentaruzzija v neki gostilni. Med njimi se je naenkrat stvarilo čudno prijateljstvo, tako da so rožali od gostilne do gostilne in pi. Plačal je vedno Polentaruzzi, ki se je zdel precej pri denarju. Precej jasno je, da sta zločin naredila imenovana dva in dasi tovariš n č ne ve povedati ime svojega sozločince, je vendar upanje, da bo prišel v roke pravice.

Tobak pod gobami.

V Gorici so pripeljali Klementine Zorzič, staro 29 let, ki je nšla iz Jugoslavije 7 kg jugoslovenskega tobaka. Dobili so jo pri Postojni finančarji, ko je nesla skozi gozd veliko košaro gob. Može postaviti so bili nekoliko preveč radovedni, pogledali so nekoliko globlje pod gobe v vsebino košare ter našli sladko zelišče, ki ga inajno možki prav radi, a ga je prepovedano nositi čez mejo. Za svojo prebrisnost se bo morala žena zagovarjati pred sodiščem.

Kakšna bo letošnja zima?

Glasoviti preiskovalec tečajev Makes Rabel, je znan izza svoje vremenske napovedi aprila meseca t. l., v kateri je napovedal deževno poletje, kar se je žalibog obneslo. Sedaj je objavil v časopisu "Eisenacher Tagespost", da bo v Jugoslaviji imeli letos dolgo in mrzlo zimo.

Češkoslovaški promet s tržaško luko.

V praški trgovinskem gremiju so je vršilo te dni pucetovanje zastopnikov uvoznikov, izvoznikov in speditorskih krogov ter paroplovne družbe Lloyd Triestino o zboljanju češkoslovaškega prometa s tržaškim pristaniščem. Tekom posvetovalja je onozoril direktor Smid, komercialni generalni inspektor družbe Lloyd Triestino, na horisti, ki jih češkoslovaškemu uvozu in izvozu nudi pot preko Trsta, zlasti zaradi svoje kratkosti in svoje zveze z Levantom. V debati so dali prisotni razne nasvete glede zboljanja tržaškega prometa, o čemur se bo razpravljalo na češkoslovaško-italijanski konferenci v Trstu.

Pozdravi vojakov.

Vse znanee in prijatelje pozdravljajo sledeči vojaki: Hrovatin France, Tavčar Karel, Mihelič Ciril, Škerjanc Josip, Lavš Hinko, Mrakinec Ivan, Baveon Josip, Filippini Jos, vsi pri 2. polku obrežnega topništva v Speziji; Kos Rudolf, Vodopivec Emil, Zuban Florjan, vsi trije iz Trsta; Strpin Ivan iz Dragana; Batič Ivan iz Bugarola, Rušnič Josip iz Rovinja, Gregorič Ivan in Josip iz Rovinja, Gregorič Ivan in Josip iz Buzeta. Opatic Rudolf iz Novakov, Vičič Mirko iz Opčin, Udovičič Anton iz Dračveca, vsi v Piacenzi.

Mladenč onemogel od lakote.

Julij Vodušek, mladenič star 18 let, je pupustil pred nedoigim časom svoje rojstno mesto Gradec in prišel peš v Trst. Prišel je iskat delo S seboj je imel le malo svoto denarja. Ves izmučen in lačen je hodil od delavnice do delavnice in nito prosil, naj ga vzamejo na delo. Toda povsod so mu odgovorili na kratko: "Nimamo dela, ne potrebujemo delavcev. Nekega dne je oddel zadnje prihranjenec novčice za kos črnega kruha. Noč je prespal na leseni klopi v vrtu pred južnim kolodvorom. Drugi dan ni ničesar zavil; spal je zopet na vrtu. Tretji dan istokot. V nedeljo je priberal kos kruha Opešale so mu moči. Z veliko težavo je prilezel na vrt pred južnim kolodvorom in se tam zgrudil onemogel na klop. Neti kraljevi stražnik se mu je približal ter ga vprašal, ali mu je slabo. Odgovoril ni dobil. Takoj je odšel na kolodvor in telefoniral na rešilno postajo. Z avtomobilom te dobrodelne ustanove so mladeniča prepekljali v mestno bolnišnico. Tam so ga ohranili nekoliko dni; potem so ga izročili avstrijskemu konzulatu, ker je avstrijski državljan.

Sin, ki pretepa svojega očeta.

Sodnemu oblastvu je bil naznanjen Gabriel Rušič, star 24 let, stanujoč v ulici della Guardia št. 7 v Trstu, ker je malone vsaki dan pretepaval svojega očeta.

Samomor radi bede.

26letni delavec Fran Umek, stanujoč pri gostilničarju Antonu Pipanu na Škerklji, je bil v zadnjem času cperiran, kar je imelo za po-

sledico, da ni bil več sposoben za delo. Moral je beračiti. Priberačil je malo, včasih nič. In tako je začel v bedo, iz katere pa ni našel več rešitve. Nekega dne zgodaj zjutraj je šel na Grcto in se tam zastopil s precejšnjo količino karbolne kisline. Far ur pozneje so ga našli mrtvega.

Kmet se je obesil.

Kmet Ivan Furjan, star 44 let se je obesil v svojem stanovanju v ulici S. Cilino št. 403 v Trstu. Par ur pozneje so ga našli sosedje mrtvega. Kaj ga je gnalo v smrt, ni znano. Truplo so prenesli v mrtvašnico mestne bolnišnice.

Padec z voza ulične železnice.

Dominika Badina, stara 65 let, stanujoča v ulici Ponziani št. 208 v Trstu, je padla s tramnava in si je pretresla možgane. Prepeljali so jo v bolnišnico.

Vlom v železno blagajno.

Neznani vlomilci so odprli s pomorenjimi ključi pomoči glavna vrata hiše št. 16 v ulici S. Lazzaro v Trstu. Nato so vdrl v podstopnišče, odkoder so zlezli skozi okence na dvorišče. Tam so zlezli na stranišče in od tam v skladišče tvrdke Friderik Motka & sin. V skladišču so prevrtili veliko železno blagajno ter prišli na ta način do 10.000 lir in do dragocene koralde, ki je vredna nad 15.000 lir. Obveščena je bila polijaja.

Mednarodni tatovi na parniku.

Na nekem parniku v pristanišču v Piranu je bilo aretiranih 6 mednarodnih tatov: Aron Cibiok, star 20 let iz Varšave; Benjamin Lovinkraut, star 32 let iz Varšave; Renato Berpi, star 34 let, iz Trsta; Augustin Padovan, star 21 let, z otoka Čresa; Remiro Novak, star 19 let, iz Trsta; August Gregoris, star 34 let, iz Rima. Vsi so stanovali v Trstu. Vsak izmed njih ima na vesti par tatvin, katere so izvršili na raznih parnikih, ki vozijo v Istro. Vsi ti poštenjakovi se nahajajo v zaporu v Piranu.

Aretirana služkinja.

Služkinja Roza Caligaris, a kateri smo poročali, da je ukradla 1200 lir svojemu gospodarju P. Dekliću, stanujočemu v ulici Ferriera št. 31 v Trstu, je bila aretirana v hotelu "Treviso".

Napuh, lakomnost, pohlep, maščevanje niso samo slabosti posameznega človeka, ampak celih narodov. Dokaz: Svetovna vojna.

Neskončno je nebeško obzorje, brezmejno so pota zvezd, a vendar so premerili zvezdogledi skoro vsa njihova pota, le globokine človeškega srca še nihče ni.

Zglasi naj se KAROL BRODNIK, podomače Jožlev, doma iz Velikih Lašč, svoji sestri Pepi Hribar. Cenjene rojake prosim, ako kateri ve za njegov naslov, da mi ga blagovoljno naznanijo. Imam važne stvari zanj. Moj naslov je: Mrs. Pepa Hribar, 1085 East 77th Street, Cleveland, Ohio. (9-9-12)

Iščem svojega brata FRANKA ŠLIBAR, doma iz Moravč. V Združenih državah biva že 18 let. Prosim cenjene rojake, če kdo kaj ve o njem, da mi poroča, ali naj se pa sam oglašiš. Mrs. Marieta Seršen, 227 E. 24. St., New York, N. Y. (6-8-12)

Rad bi izvedel za naslov svojega brata MATIJA PRINCE. Prosim cenjene rojake, če kdo ve, da mi poroča, ali naj se pa sam oglašiš svojemu bratu: Anton Prince, R. F. D. 3, Cuba, N. Y. (7-8-12)

RAVNOKAR JE IZŠLA
NAJVEČJA ARABSKA
SANJSKA KNJIGA

Najnovejša ilustrovana izdaja

Vsebuje 308 strani.

Cena s poštnino \$2.—

SLOVENIC PUBLISHING CO.,
82 Cortlandt Street,
New York City, N. Y.

Kretanje parnikov - Shipping News

9 decembra: Homeric, Cherbourg; Rotterdam, Boulogne; America, Genoa.
11 decembra: Roussillon, Havre.
12 decembra: Berengaria, Cherbourg.
13 decembra: Paris, Havre.
16 decembra: Majestic, Cherbourg.
18 decembra: Mauretania, Cherbourg.
20 decembra: Seydlitz, Bremen.
21 decembra: Antonia, Cherbourg in Hamburg.
23 decembra: Ryndam, Boulogne.
28 decembra: Colombo, Genoa.
30 decembra: La Savoie, Havre; Olympic, Cherbourg.
1. januarja: Seydlitz, Bremen.
2. januarja: Berengaria, Cherbourg.
4. januarja: Manchuria, Cherbourg in Hamburg; Mount Carroll, Hamburg.
6. januarja: President Arthur, Cherbourg in Bremen; Majestic, Cherbourg; Finland, Cherbourg in Antwerp.
7. januarja: La Touraine, Havre.
10. januarja: President Monroe, Cherbourg; Orduna, Cherbourg in Hamburg; Saxonia, Cherbourg in Hamburg.
11. januarja: Hansa, Hamburg.
15. januarja: Hannover, Bremen.
16. januarja: Rochambeau, Havre.
17. januarja: President Adams, Cherbourg; Paris, Havre; Conte Rosso, Genoa.
18. januarja: Mongolia, Cherbourg in Hamburg; Taormina, Genoa; Mount Clinton, Hamburg.
20. januarja: America, Cherbourg in Bremen; Olympic, Cherbourg.
23. januarja: Aquitania, Cherbourg; Pittsburgh, Cherbourg in Bremen.
24. januarja: President Van Buren, Cherbourg.
25. januarja: Minnekahda, Cherbourg in Hamburg; Bayern, Hamburg.
27. januarja: President Harding, Cherbourg in Bremen; Krootland, Cherbourg in Antwerp; President Wilson, Trst.
28. januarja: La Lorraine, Havre.
29. januarja: York, Hamburg.
30. januarja: Chicago, Havre.
31. januarja: President Polk, Cherbourg; Orbita, Cherbourg in Hamburg; Antonia, Cherbourg in Hamburg.
3. februarja: George Washington, Cherbourg in Bremen.

CUNARD
ANCHOR
V JUGOSLAVIJO
v 9 dneh.

Vak torak odpluje eden morskih velikarov.
AQUITANIA . . . 45,647 ton
MAURETANIA . . 30,704 ton
BERENGARIA . . 52,022 ton

Razkočne kabine tretjega razreda z 2, 4, 6 posteljami. "Kraane obednice, kadilnice in počivališča. Pokrit promenadni krov. Izborna hrana. Domače udobnosti. Nobene skrbi.

Glede kart in drugih informacij vprašajte našljnjega agenta v vašem mestu ali v okolici.

Vaši sorodniki, prijatelji in
znanci v starem kraju

kupijo vožnji listek za pot v Ameriko najugodnejše z ameriškim dolarji. Proti predložitvi potrjene potnega lista za v Ameriko mi lahko izplačamo ameriški denar pri Jadranski banki v Ljubljani in v Zagrebu, toda znesek za posameznega odraslega potnika ne sme presegati 3000 franc. frankov, to je protivednost od približno \$200.

V Italiji in sasedenem ozemlju pa lahko izplačamo brez izjeme vsakemu poljubne zneske v ameriških dolarjih.

Pristojbina za izplačila do \$10 po 50%, za izplačila od \$10.— do \$50.— po \$1.—, za izplačila, ki presegaajo znesek \$50.— po 2 centa od vsakega dolarja ali po \$2.— od sto.

Frank Sakser Stat Bank,
82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Iščem svojega bratrčanca FRANK LEVSTKA, doma iz Travnika v Loškem potoku, ki je bival februarja 1922 na 9526 Ave. L v South Chicago, Ill. Če kdo kaj ve o njem, naj mi sporoči, ali pa naj se sam oglašiš. — Miss Frances Levstek, 5502 Ferris Street, Woodhaven, L. I., N. Y.

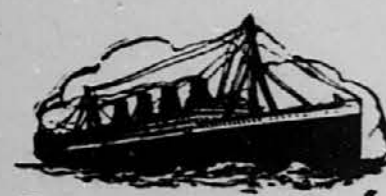
ADVERTISE IN "GLAS NARODA"

Praktični
Računar

Priročna žepna knjižica, ki ima vse kar je v kupitji potrebno, še natančno izračunjeno, kakor tudi še izračunjenje obresti.

Knjižica je trdo vezana, stane
75c

SLOVENIC PUBLISHING CO.
82 Cortlandt Street : New York

French Line
Hitra služba v Jugoslavijo.

ROUSILLON . . . 11. decembra
PARIS . . . 13. decembra
LA BOURDONNAIS . . 26. decembra
LA SAVOIE . . . 30. decembra

Izborna udobnost! — kabine za dva, štiri in šest oseb, umivalnica in točka voda v vsakem prostoru — jedilnica, kadilnica, bara, brivnica, odprt pokrit krov, slavna francoska kuhinja, vino in pivo brezplačno, godba, ples. Postrežniki govorijo slovensko in srbsko.
Najstarejša kompanija, ki prevaža jugoslovanske potnike.

Posetni parniški vlak vzame potnike in prtljago do določenega kraja, preko Trsta ali Bazela, kakor hočejo. Ne vaku iz Havre v Jugoslavijo je kompanijski tolnač, ki govori vsa jezika. Potnikom pomaga pri prtljagi in v drugih stvarah.
Za navočila se oglašite pri lokalnem French Line agentu ali v

KOMPAJNIJSKI PISARNI

19 State Street : New York City

NAZNANILO IN PRIPOROČILO.

Cenjenim naročnikom "Glasa Naroda" v državi Ohio naznanjamo, da jih bo obiskal naš potovalni zastopnik

Mr. ANTON SIMČIČ,

kateri je pooblaščen nabirati naročnino za naš list, zatoraj prosimo rojake, da mu bodo kolikor mogoče naklonjeni.

Slovenic Publishing Co.

Ako želite dobiti

sorodnike ali znanca
iz stare domovine,

pišite nam prej za pojasnila, ker število priseljencev je omejeno.

FRANK SAKSER STATE BANK,

82 Cortlandt St., New York, N. Y.